

Vergaderjaar 2020–2021

35 570 V

**Vaststelling van de begrotingsstaat van het
Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het
jaar 2021**

Nr. 58

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 november 2020

Hierbij bied ik u het werkprogramma 2021 van de Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAVV) aan.

Dit werkprogramma is eveneens verzonden aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

Werkprogramma CAVV 2021

1. ALGEMEEN

De CAVV heeft tot taak de regering en het parlement gevraagd en ongevraagd te adviseren over vraagstukken van internationaal recht. De werkzaamheden van de CAVV zijn per definitie juridisch-inhoudelijk van aard. De commissie inventariseert het bestaande internationale recht, onderzoekt en becommentarieert nieuwe ontwikkelingen daarin en komt van daaruit tot vaststelling van juridische adviezen. Het doen van uitspraken over de implicaties van deze adviezen voor het Nederlandse beleid behoort niet tot het primaire werkterrein van de Commissie, maar in voorkomende gevallen zullen beleidsimplicaties van een juridische stellingname evident zijn en worden betrokken in de advisering. De commissie heeft op grond van de Kaderwet Adviescolleges de bevoegdheid om uit eigen beweging advies uit te brengen. De commissie is terughoudend in haar gebruik van deze bevoegdheid.

Benadrukt wordt dat het advieswerk van de CAVV in grote mate wordt gestuurd door actuele juridische vragen waarmee de regering en het parlement worden geconfronteerd. Dergelijke vragen laten zich niet altijd tevoren voorzien. Derhalve gaat het om een flexibel werkprogramma waarbij ruimte is om indien wenselijk in te spelen op de actualiteit. Deze flexibiliteit is eveneens in de Kaderwet adviescolleges voorzien in artikel 26 tweede lid Kaderwet adviescolleges waarin is bepaald dat in het werkprogramma rekening moet worden gehouden met onvoorziene adviesverzoeken.

2. ADVIEZEN OVER WERK VAN INTERNATIONAL LAW COMMISSION

De CAVV ziet het als haar taak om de regering van advies te dienen over het werk van de Commissie voor het Internationaal Recht (International Law Commission of ILC) van de Verenigde Naties (VN). Het werk van deze eminente rechtsgeleerde commissie is gericht op de codificatie en de ontwikkeling van het internationaal recht. Het commentaar van de CAVV op het werk van de ILC speelt een belangrijke rol bij de inbreng van Nederland in de bespreking van de rechtsontwikkeling in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Vanwege de omstandigheden rondom COVID-19, ook bij de VN, verwacht de CAVV in 2021 geen verzoeken van de Minister van Buitenlandse Zaken over werk van de ILC.

3. GEZAMENLIJKE ADVISERING MET DE ADVIESCOMMISSIE INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN

– Actualisering advies over autonome wapensystemen

Een van de aanbevelingen uit het AIV/CAVV-advies «Autonome wapensystemen: de noodzaak van betekenisvolle menselijke controle» (oktober 2015) betrof het advies aan de regering om, gelet op de snelle ontwikkelingen op het gebied van robotica en kunstmatige intelligentie en de voortgaande internationale discussie hierover, in 2020 de bruikbaarheid van dit advies opnieuw tegen het licht te houden. In de kabinetsreactie is deze aanbeveling omarmd.

De ministers van Buitenlandse Zaken en Defensie hebben op 30 juni 2020 de AIV/CAVV gevraagd om het advies uit 2015 te actualiseren. De vragen die de regering in 2015 aan de CAVV en AIV voorlegde kunnen blijkens de aanvraag deels opnieuw dienen als leidraad voor het advies. Daarnaast heeft de regering aanvullende vragen geïdentificeerd die in de huidige context relevant zijn.

Zo zijn vragen gesteld over eventuele wapenbeheersingsinitiatieven, de afbakening en invulling van het begrip «betekenisvolle menselijke controle», de verdere uitwerking van *guiding principles* voor de ontwikkeling en het gebruik van autonome wapens en risico's in relatie tot niet-statelijke actoren.

De AIV en CAVV zullen de beantwoording uitwerken in een gezamenlijk adviesrapport dat naar verwachting in 2021 zal worden opgeleverd.

4. ADVIES TWEEDE NATIONALITEIT

De Minister van Buitenlandse Zaken heeft in de kabinetsreactie op de Initiatiefnota Paternotte te kennen gegeven de CAVV om advies te zullen vragen over de bescherming van Nederlanders met een ongewenste tweede nationaliteit.

5. EVALUATIE

In artikel 28 van de Kaderwet adviescolleges is bepaald dat elke vier jaar naast het jaarverslag tevens een evaluatieverslag wordt uitgebracht waarin aandacht wordt besteed aan de taakvervulling van het adviescollege. Het vorige door de CAVV zelf opgestelde evaluatieverslag bestreek de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2016. De CAVV is voornemens de eigen taakvervulling te evalueren over de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2020. *Het adviescollege is vrij de evaluatie zelf uit te voeren dan wel (gedeeltelijk) uit te besteden.*